

На сьогодні поглиблена робота над термінологічним визначенням специфіки феномену туризму має особливе значення для формування туризмології. Понятійна прозорість та чітка наукова визначеність змісту фахової термінології необхідні у справі нормативного забезпечення діяльності туристської галузі, для створення досконалих навчально-освітніх програм. Важливою є підготовка матеріалів довідниково-словникового характеру, оскільки туризмологічний тезаурус, за умов його науково-аргументованого опрацювання і узгоджено-конвенціонального сприйняття та використання, поєднує фундаментальну та технологічну частини туристського знання, конституює зміст навчальних програм і освітніх кваліфікаційних стандартів [3].

Слід відзначити, що вдосконалення підготовки спеціалістів туристської сфери, формування їх професійних і ділових якостей є основною умовою розвитку туризму, тому особливої значущості набуває комунікативна культура менеджерів туристської діяльності.

Список використаних джерел

1. Сокол Т. Г. Основи туризмознавства: Навч. посіб./Т. Г. Сокол – К., 1999. – С. 67.
2. Федорченко В. К. Історія туризму в Україні: Навч. посібник. / В. К. Федорченко, Т. А. Дьорова – К.: Вища школа, 2002.
3. Шандор Ф. Туристична галузь [Електронний ресурс] / Ф. Шандор. – Режим доступу : www.zakarpattia.com/, вільний.

УДК 373. 31

ЛУЦАНИЧ У.В.
ЛАВРЕНОВА М.В.
Мукачівський державний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ МЕНТАЛЬНИХ КАРТ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасна молодь, яка виховується в період економічного зростання і застарілих моделей освіти, значно відрізняється від попередніх ходом думок, швидкістю розвитку, можливістю навчатися в Інтернеті. Такої кількості швидко і легко доступної інформації не було ще в жодного покоління дітей в сучасній історії. Через надлишок всілякої інформації сучасним дітям часом дуже складно сконцентруватися та зосередити увагу на головних та істотних моментах.

Сьогодні сучасний процес неможливо уявити без використання інформаційно-комунікаційних технологій, які відкривають перед вчителями широкі можливості вибору форм і методів проведення уроків[1.с.76].

Учень здобуває якості, які в майбутньому стануть його опорою. Це – логічне, образне, креативне мислення, здатність ефективно працювати в команді, приймати швидкі практичні рішення, здатність до комунікації. Найбільшої перспективи розвитку освітнього процесу надає візуалізація. [1.с.77].

Візуалізація – це процес представлення даних у вигляді зображення з метою максимальної зручності їх розуміння; надання осяжної форми будь-якому об'єкту, суб'єкту, процесу тощо. Візуалізація потребує згортання інформації в початковий образ (емблему, логотип). Саме тому в освітньому процесі збільшується пріоритет

різноманітних технік візуалізації. Серед них слід виділити метод створення ментальних карт.

Проблематикою створення ментальних карт займаються зарубіжні вчені Е. Б'юзен, Б. Б'юзен, Х. Мюллер, Б. Санто, Б. Твісс, Р. Фостер, В. Хартман, Й. Шумпетер, серед вітчизняних науковців – О. Аксьонова, Л. Гончаренко, Н. Терещенко, Г. Ковальчук, М. Сакович, Н. Хвесеня.

Спробуємо з'ясувати, що ж таке ментальна карта. У джерелах з досліджуваної проблеми можна зустріти кілька назв. Це – Mind Map [3], «інтелект-карта» або «карта розумових дій», «ментальна карта», «карта пам'яті». Англійський психолог Тоні Б'юзена дав своє визначення поняття «інтелект-карта» – це схема, яка візуалізує певну інформацію при її обробці людиною, спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою структурно-логічних схем радіальної організації. Карта пам'яті реалізується у вигляді діаграми, на якій зображені слова, ідеї, завдання або інші поняття, зв'язані гілками, що відходять від центрального поняття або ідеї. В основі цієї техніки – принцип «радіального мислення», що належить до асоціативних розумових процесів, відправною точкою або точкою дотику яких є центральний об'єкт. За допомогою складених за певними правилами карт можна створювати, візуалізувати, структурувати і класифікувати ідеї та наочно представляти досить складні концепції і великі обсяги інформації [3].

Інтелектуальні карти охоплюють і допомагають записати, запам'ятати, з'єднати і вивести інформацію візуально. Створюються вони на папері (оригінальний спосіб), або ж за допомогою програмного забезпечення, якого нині існує вже понад 50 видів. Основні елементи карти – ключі (або їх ще називають тригери): слова і малюнки, кожен із яких символізує конкретний спогад, сприяє виникненню нових думок та ідей, а, отже, допомагає повніше використовувати можливості розуму. Тригери радіально розходяться від центральної ідеї за допомогою серії з'єднуючих гілок. Процес побудови карти імітує поведінку нейронів в процесі думання, коли активуються зв'язки між ними [2].

Ментальні карти ідеально підходять для використання у школах, можуть бути застосовані у будь-яких видах завдань, залучають учнів різного віку до активного творчого мислення, організації й вирішення проблем. Гнучкість цих карт дозволяє розглядати будь-яку тему або навчальне питання. Інтелектуальна карта чи ментальна карта, карта пам'яті, карта думок...

Залежно від обсягу або застосування Тоні Б'юзен розрізняє такі типи ментальних карт:

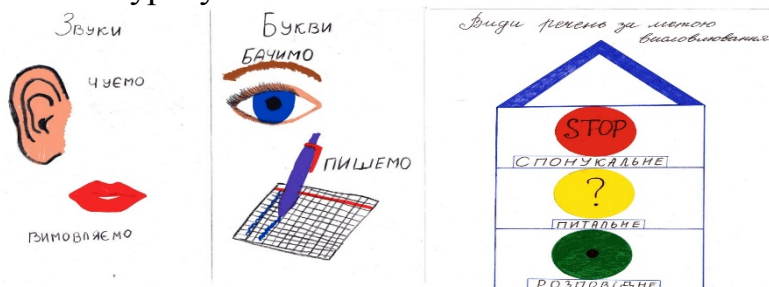
- стандартні карти (standard maps). Це безліч класичних ментальних карт, що служать для засвоєння, запису ідей і розкриття власної індивідуальності;

- швидкісні карти, або карти-блискавки (speed maps). Ці ментальні карти стимулюють розумові процеси (що я знаю з цієї теми). Картою може стати, приміром, короткий одноколірний конспект, зроблений перед уроком;

- майстер-карти (master maps). Це дуже об'ємні карти до цілої галузі знань, наприклад за матеріалами одного семестру. Вони часто складаються безперервно і призначені для загального огляду з усієї теми;

– мега-карти (mega maps). Пов'язані одна з одною, карти називаються мега-картами. Центральна карта (з відносно малою кількістю рівнів) пов'язана з наступними картами, у яких представлені деталі або додаткові аспекти [1].

На уроках в початкових класах інтелектуальні карти доцільними будуть на різних етапах уроку.

Отже, візуально укомплектований матеріал полегшує сприйняття нової інформації або стає підсумком вивченої. У процесі навчання, карти можна створювати як результат будь-якої проектної роботи, як випереджальне домашнє завдання, як елемент самостійної роботи тощо.

Таким чином, за умови грамотно підготовлених учнів та наявності відповідної матеріально – технічної бази, ментальні карти суттєво поживляють урок та стануть сучасним його доповненням та дозволяють залучити учнів до творчого мислення, усебічного аналізу проблемного завдання та пошук його нестандартного рішення.

Список використаних джерел

1. Лавренова М. Використання технологій візуалізації в освітній діяльності початкової школи. /М. Лавренова, У. Луцанич. //Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково- практичної Інтернет-конференції молодих учених і студентів, 27-28 жовтня 2016 р., Мукачєво / Ред.кол.: В. І. Кобаль (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: МДУ, 2016. – 224 с.
2. Луньова Н. Ментальні карти COGGLE як сучасний інструмент для творчої діяльності вчителя та учня / Н. Луньова, Н. Романич. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura12/2016/10/16/mentalni-karty-coggle/>
3. Buzzen T. TheMindMapBook. /Т. Buzzen, В. Buszen// – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до книги: https://royallib.com/book/byuzen_toni/supermishlenie.html

УДК 373.21:376(477)

ЛЮБКА В. М.

КАС'ЯНЕНКО О. М.

Мукачівський державний університет, Україна

СПЕЦИФІКА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗІЇ В ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Інклюзивне (інтегроване) навчання в дошкільних навчальних закладах вимагає створення спеціальних умов з метою забезпечення виконання корекційно-розвиткового та навчально-виховного процесів дітей з особливими потребами.

Інклюзивне (інтегроване) навчання та виховання може бути запроваджено для наступних категорій дітей[1]:

- з вадами інтелектуального розвитку;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>